

lem de fælleskommunale samlinger og skolecentralerne summarisk beskrives således:

Skolecentralerne giver information om undervisningsmidler rettet imod lærerne.

Fælleskommunale samlinger påtager sig distribution af supplerende materialer til eleverne til brug i undervisningen.

Helt gennemført er princippet dog ikke, idet de fælleskommunale samlinger iflg. skolebiblioteksbeholdningsreglerne også har pligt til at yde råd og vejledning ved materialernes brug i skolerne, ligesom skolecentralerne iflg. skolecentralcirkulæret under visse omstændigheder har adgang til at foretage udlån af av-midler.

I praksis har man i stigende grad følt, at der var en meget nær forbindelse mellem de to institutioners funktioner.

Således bør der f. eks. være en nøje sammenhæng mellem den informative histand, som en skolecentral yder en skole i forbindelse med dens materialeanskaffelse, og anskaffelserne til den fælleskommunale samling, der bør være supplerende i forhold til skolens egne beholdninger. Selv om der i skolecentralcirkulæret er foreskrevet en pligt til i områder, hvor begge institutioner er repræsenteret, at etablere et samarbejde mellem institutionerne med henblik på en nærmere arbejdsdeling, har dette ikke været følt som tilstrækkeligt.

Den snævre biblioteksprægede opgave, som de fælleskommunale samlinger har varetaget ved i princippet at fungere som en overbygning på skolebibliotekerne, og skolecentralernes orienterende funktion betragtes i dag som to sider af samme sag, således at det føles som en urimelighed, at de to opgaver er henlagt til hver sin institution.

Man har flere steder taget konsekvensen heraf ved at lade de to institutioner dele lokaler, således at de i praksis optræder som én institution, jfr. bilaget.

I konsekvens af denne udvikling foresloges det som nævnt i indledningen allerede i betænkning nr. 577, at de to institutioner blev sluttet sammen i amtscentraler for undervisningsmidler, og betænkning nr. 621 følger dette forslag op ved at stille forslag om, at der etableres et landsdækkende system af regionale centraler for undervisningsmidler til dels at varetage de opgaver, som de fælleskommunale samlinger og skolecentralerne hidtil har varetaget hovedsageligt for folkeskoleområdet, dels at varetage de tilsvarende opgaver for de øvrige uddannelsesområder, herunder de private skoleformer, bortset fra universiteter og højere læreanstalter.

For folkeskolen indebærer forslaget herefter i alt væsentligt ingen forandringer, idet der stort set er tale om en videreførelse af de hidtidige fælleskom-

munale samlingers og skolecentralernes virksomhed, og man vil derfor i vidt omfang kunne bygge videre på de bestående institutioner. Som bilag til nærværende lovforslag er optaget en oversigt over de bestående institutioner og deres geografiske placering.

For de øvrige uddannelsesområder er det på nærværende tidspunkt ikke muligt nøjagtigt at fastslå behovenes omfang. Det må her være væsentligt, at centralerne opbygges på en sådan måde, at man sikrer, at behovene registreres og kanaliseres, således at udbygningen af centralernes virksomhed med henblik på at opfylde disse behov vil kunne ske gradvis.

I forbindelse med denne udbygning kan det nævnes, at det i betænkning nr. 621 forudsættes, at der træffes aftaler om etablering af effektive låneveje mellem folkebibliotekerne og centralerne for undervisningsmidler, således at alle ressourcer udnyttes bedst muligt. Aftalerne bør blandt andet indeholde regler for folkebibliotekernes formidling af lån til enkeltlånere fra centralerne for undervisningsmidler. Desuden forudsættes det, at amtsrådet tager op til overvejelse, hvorledes det praktiske samarbejde mellem centralbiblioteket og amtscentralen om afgrænsning af arbejdsopgaverne kan tilrettelægges med henblik på den bedst mulige koordination særlig med hensyn til anskaffelser og biblioteksteknisk service.

Der kan endvidere peges på muligheden af, at man i forbindelse med opbygningen af universitetscentre overvejer, om der kan opnås fordele for begge parter ved at samarbejde på overenskomstmæssig basis.

Spørgsmålet om, hvorvidt man fremtidigt skal placere ansvaret for den samlede overbygningsfunktion hos kommunerne, amtskommunerne eller begge steder, er udførligt behandlet i betænkning nr. 621.

Udvalgets flertal går ind for, efter at have afvejet dels hensynet til brugerne, dels hensynet til den bedst mulige koordinering og dels økonomiske hensyn, at det må anses for at være en naturlig amtsopgave at drive overbygningscentralerne, og foreslår i overensstemmelse hermed, at ansvaret for denne virksomhed henlægges til amtsrådene. Om udvalgets nærmere begrundelse og om mindretallets indstilling henvises til betænkningen, s. 21 ff.

Nærværende lovforslag er i overensstemmelse med udvalgsflertallets indstilling, således at det foreslås, at amtscentralerne drives af amtsrådene. Det bemærkes dog herved, at navnlig de informative funktioner vil kunne decentraliseres gennem oprettelse af afdelinger efter de enkelte amters særlige behov.